

»S o p i m u s

Professori O. A. Boijen synnytyslaitos, jonka vastuunalainen johtaja on tri Julius Meyer, luovuttaa Helsingin kaupungin käytettäväksi kahdeksantoista (18) synnytyspaikkaa seuraavilla ehdoilla:

1) Näille paikoille otetaan hoidettaviksi Helsingin kaupungissa hengillekirjoitettuja synnyttäjiä, jotka lapsineen saavat laitoksessa tarpeellisen lääkärimavun ja muun asianmukaisen laitoshoidon.

2) Helsingin kaupunki suorittaa sen käytettäväksi luovutetuista synnytyspaikoista korvausta synnytyslaitokselle vuosittain 3 240 000 markkaa, joka maksetaan kuudessa erässä ja kahdelta kuukaudesta kerralla siten, että toiselta kuukaudesta suoritukset tapahtuu takakäteen ja toiselta etukäteen.

3) Synnytyslaitos on oikeutettu edellisen lisäksi perimään hyväkseen kultakin Helsingin kaupungin paikalle hoidettavaksi otetulta synnyttäjältä ainoastaan 200 markan suuruisen hoitomaksun vuorokaudelta. Tämän lisäksi saadaan potilaalta periä synnytysalin käytöstä 500 markkaa ja leikkaussalin käytöstä keisarileikkaustapauksissa 800 markkaa.

4) Synnytyslaitos lähettää vuosineljänneksittäin sairaalalautakunnalle kirjallisen esityksen, josta ilmenee Helsingin kaupungin paikoille hoidettaviksi otettujen synnyttäjien lukumäärä kuukausittain laskettuna ja samoin myös näillä paikoilla hoidettujen synnyttäjien hoitopäivien lukumäärä kuukausittain laskettuna.

5) Tämä sopimus, jota on tehty kaksi kappaletta, katsotaan astuneen voimaan Helsingin kaupungin suoritettavan maksun suhteen tammikuun 1 päivästä 1948 ja potilaiden suoritettavien maksujen suhteen joulukuun 1 päivästä 1948 ja voidaan se kumpaisenkin asianosaisen puolelta sanoa irti noudattamalla kolmen (3) kuukauden irtisanomisaikaa.»

Sairaalain valtionavut. Merkittiin ¹⁾ tiedoksi lääkintöhallituksen kirjelmä marraskuun 24 p:ltä, jonka mukaan lääkintöhallitus oli vahvistanut valtion osuuden määräksi Nikkilän sairaalan paviljonkin IV ja VIII ullakoille rakennettujen lääkärin ja henkilökunnan asuntojen perustamiskustannuksista 2 182 256 mk.

Sairaanhoitajattarien lepokodin avustaminen. Kaupunginhallituksen yleisistä käytövaroista myönnettiin ²⁾ Helsingin kaupungin sairaanhoitajattarien lepokotiyhdistykselle 5 000 mk:n suuruinen avustus sen Tuurholmassa olevan lepokodin ylläpitokustannusten peittämiseen.

Erään vahingon korvaaminen. Teurastamon kuljetuksia suorittava auto oli ajaessaan Lapinlahden sairaalan alueelle koskettanut portin pylvästä sillä seurauksella, että portti ja pylväk olivat rikkoutuneet. Kaupunginhallitus päätti ³⁾, että kaupungin autovakuutusrahastosta suoritetaan 7 281 mk edellä mainitun vahingon korjauskustannusten suorittamista varten.

6. Huoltotointa koskevat asiat

V a r s i n a i n e n h u o l t o t o i m i

Huoltoviraston ja -laitosten virka-aika. Huoltoviraston huoltokansliain ja huoltolautakunnan alaisten huoltolaitosten konttorien virka-aika, joka oli päättynyt klo 16 vahvistettiin ⁴⁾ alkavaksi klo 8.30 ja päättyväksi klo 15.30, lauantaisin ja pyhäaattoina kuitenkin klo 14, minä aikana viranhaltijoilla oli puolen tunnin pituinen aamiaisaika ilman oikeutta poistua virastosta.

Huoltoviraston kassaennakot. Huoltoviraston pääkassan kassaennakko päätettiin ⁵⁾ korottaa 500 000 mk:sta 1 000 000 mk:aan sekä huoltokansliain kassaennakot 100 000 mk:sta 200 000 mk:aan.

Huolto- ja verotusviranomaisten välinen yhteistyö. Kaupunginhallituksen päätettyä ⁶⁾ Kaupunkiliiton välityksellä tehdä valtioneuvostolle ehdotuksen verotuslainsäädännön tai huoltolainsäädännön muuttamisesta siten, että huoltolautakunnalle varattaisiin oikeus saada verotusviranomaisilta niitä asiakirjoja ja selvityksiä, joita he virkatoimis-

¹⁾ Khs 9 p. jouluk. 2 706 §. — ²⁾ S:n 18 p. maalisk. 668 §. — ³⁾ S:n 27 p. toukok. 1 231 §. — ⁴⁾ S:n 11 p. maalisk. 584 §. — ⁵⁾ Khn jsto 3 p. marrask. 6 092 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1947 kert. I osan s. 159.

saan tarvitsevat, Kaupunkiliiton hallitus oli ilmoittanut ¹⁾, että sen kaltainen säännös oli ehdotettu sisällytettäväksi hallitusneuvos A. Tarastin puheenjohtajalla toimineen ns. huolto-ohjelma- ja huolto-organisaatiokomitean laatimaan luonnokseen laiksi sosiaalihuollon hallinnosta sekä että Kaupunkiliiton hallitus oli sosiaaliministeriölle yllä mainitusta lakiehdotuksesta antamassaan lausunnossa erikoisesti korostanut tämän säännöksen tarpeellisuutta, minkä tähden kaupunginhallituksen esitys ei ollut antanut Kaupunkiliiton hallitukselle aihetta erillisen esityksen tekemiseen valtioneuvostolle.

Lapsilisät. Kaupunkiliiton palkka-asiaineuvoston kiertokirje heinäkuun 22 p:nä 1948 annetun lapsilisälain kunnille aiheuttamista toimenpiteistä päätettiin ²⁾ saattaa kaikkien kaupungin lauta- ja johtokuntien, rahatoimiston, revisiotoimiston ja raha-toimenjohtajan tiedoksi.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾ myöntää huoltotoimen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 1 300 000 mk toimistokaluston ja konttorikoneiden hankkimista varten huoltovirastoon sekä oikeuttaa huoltolautakunnan palkkaamaan lapsilisälain toimeenpanoa varten tarvittavan lisähenkilökunnan huoltolautakunnan ja huoltoviraston yleisen toimiston tilapäisen työvoiman määrärahasta.

Huoltotoimen toimitusjohtajan esitys lapsilisälain toimeenpanosta huoltovirastolle aiheutuvien kiireellisten lisätehtävien järjestämisestä siten, että lapsilisäasiain ratkaisutyössä saataisiin noudattaa kappalepalkkausjärjestelmää ja että ratkaisupalkkio vahvistettaisiin kuudeksi markaksi kappaleelta, hyväksyttiin ⁴⁾.

Kaupunginvaltuuston varapuheenjohtajan T. Leivo-Larssonin toivomuksesta kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ antaa rahatoimenjohtajan tehtäväksi valmistella kysymystä siitä, voidaanko perustaa yhteinen virasto lapsilisien sekä perhe- ja äitiysavustusten suorittamista varten.

Uudenmaan lääninhallituksen hylättyä ⁶⁾ satamaluotsi K. A. Sandströmin valituksen, joka koski hänen lapsilisäänomuksensa hylkäämistä, ja satamaluotsi Sandströmin valittua asiasta edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen, kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ annettavassa selityksessään ehdottaa valituksen hylättäväksi.

Kunnalliskoti. Merkittiin ⁸⁾ tiedoksi sosiaaliministeriön palkkaosaston ilmoitus, ettei sillä ollut mitään huomauttamista siihen, että kunnalliskotiin perustettavaksi päätetty ⁹⁾ työnjohtajan virka sijoitetaan 20 palkkaluokkaan.

Kaupunginhallitus määräsi ¹⁰⁾ huoneiston lämpöineen, valoineen ja keittopuineen kuuluvaksi huoltoisetuina kunnalliskodin 7 vahtimestarin ja yhden pesulan apulaishoitajan palkkaukseen, edellisten etujen lisäksi ruoan kuuluvaksi 1 vahtimestarin ja ainoastaan ruoan yhden vahtimestarin palkkaukseen.

Kunnalliskodin lämmittäjä-mekanikkojen varallaolopäivystys päätettiin ¹¹⁾ lakkauttaa kertomusvuoden marraskuun 1 p:stä lukien.

Ruokailun kertamaksu kunnalliskodissa vahvistettiin ¹²⁾ 50 mk:ksi aterialta.

Kunnalliskodin viranhaltijoilta vaatteiden pesusta perittävä kilohinta vahvistettiin ¹³⁾ 30 mk:ksi.

Vt Savonen ym. olivat tehneet aloitteen, jossa ehdotettiin, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin tarkoin harkitsemaan, mitä mahdollisuuksia v:n 1952 olympiakisain rakennustoiminta tarjoaisi kunnalliskotikysymyksen ratkaisemiseksi nykyaikaisia huolto-periaatteita vastaavalla tavalla. Kaupunginhallituksen asettama ¹⁴⁾ huoltolaitoskomitea oli asiaa harkittuaan ehdottanut, että nykyistä kunnalliskotia sen hoitopaikkaluvun lisäämiseksi ja hoidokkien tarkoituksenmukaisemman sijoittelun aikaansaamiseksi laajennettaisiin rakentamalla uusia, nykyisiä huolto-periaatteita vastaavia kunnalliskodin vanhainkodinosastoksi tarkoitettuja rakennuksia, että Koskelantien eteläpuolella olevat korttelit n:o 950—954, osia kortteleista n:o 955 ja 956 sekä korttelien n:o 950—952 kaakkoispuolella oleva alue varattaisiin mainittujen rakennusten ja tulevaisuudessa tarvittavien lisärakennusten paikaksi sekä että edellä mainitut rakennustyöt määrättäisiin suoritettaviksi siten, että rakennuksia ensin voitaisiin käyttää v:n 1952 olympiaki-

¹⁾ Khs 29 p. tammik. 199 §. — ²⁾ S:n 26 p. elok. 1 820 §. — ³⁾ S:n 12 p. elok. 1 727 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. elok. 1 827 §. — ⁵⁾ S:n 12 p. elok. 1 728 §. — ⁶⁾ S:n 10 p. kesäk. 1 373 § ja 9 p. syysk. 1 969 §. — ⁷⁾ S:n 23 p. syysk. 2 040 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. jouluk. 2 815 §. — ⁹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 53. — ¹⁰⁾ Khs 29 p. huhtik. 956 §. — ¹¹⁾ S:n 28 p. lokak. 2 305 §. — ¹²⁾ S:n 18 p. maalisk. 642 §. — ¹³⁾ S:n 11 p. maalisk. 589 §. — ¹⁴⁾ Ks. v:n 1945 kert. I osan s. 140 ja v:n 1947 kert. I osan s. 125.

sain naispuolisten urheilijain majoituspaikkana ja että ne välittömästi sen jälkeen voitaisiin luovuttaa huoltolautakunnan hallintaan käytettäväksi kunnalliskodin vanhainkotiostoston tarkoituksiin. Huoltolautakunta oli ilmoittanut täysin yhtyvänsä komitean ehdotuksiin. Kiinteistölautakunta oli huomauttanut, että vanhainkotiostosten ehdotettu sijoituspaikka oli suurimmaksi osaksi suunniteltu varattavaksi liikennelaitoksen vaunuhalleja varten, joten lautakunta ei voinut puoltaa komitean ehdotusta. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ palauttaa asian huoltolaitoskomitealle uuden vaihtoehdoisen esityksen tekemistä varten asiassa.

Kunnalliskodin Puotinkylässä ja Oulunkylässä sijaitsevat haaraosastot oli v. 1946 toistaiseksi lakkautettu ja osastojen rakennukset luovutettu ²⁾ huoneenvuokralautakuntien osoittamien lapsiperheiden tilapäismajoitukseen toistaiseksi. Koska tilanne kunnalliskodissa tämän jälkeen oli muuttunut niin, että hoidokkimäärä oli lisääntynyt lähes 200:lla ja paikkatilanne tämän johdosta muodostunut kriittilliseksi, huoltotoimen toimitusjohtaja oli ilmoittanut, että edellä mainittujen rakennusten varaaminen alkuperäiseen käyttöönsä voi kertomusvuoden talvena käydä välttämättömäksi. Kaupunginhallitus päätti ³⁾, että ent. Oulunkylän kunnalliskodin rakennukset vapautetaan niiden tähänastisesta väliaikaisesta tilapäiskäytöstä ja luovutetaan kunnalliskodin käyttöön niin hyvissä ajoin, että ne voidaan ottaa käyttöön alkuperäiseen tarkoitukseensa syyskuun 1 p:stä 1948 lukien.

Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ antaa Oulunkylän kunnalliskodissa suoritettavat korjaus- ja kunnostamistyöt rakennustoimiston tehtäväksi ja myöntää tarkoitusta varten toimiston käytettäväksi 2 394 000 mk yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan, niitä ylittäen.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾, että sen tutkittavakseen alistama kunnalliskodin johtokunnan päätös, jonka mukaan johtokunta oli hyväksynyt palkattavaksi työhuoneiden työkustannusten tililtä tuntityöntekijöinä 2—3 miestä suorittamaan lähinnä kunnalliskodissa sodan aikana syntyneiden maalausrappioiden korjaustöitä, saadaan panna täytäntöön.

Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin ⁶⁾ 114 000 mk keittiölieden järjestämistä varten kunnalliskodin A-rakennuksen pohjakerrokseen.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ antaa rakennustoimiston tehtäväksi kunnalliskodin juurikasvikellarissa olevien sähkölaitteiden korjaamisen ja myöntää rakennustoimiston käytettäväksi tarkoitusta varten 50 000 mk yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan.

Kunnalliskodin käteiskassan enimmäismäärä päätettiin ⁸⁾ korottaa 30 000 mk:sta 60 000 mk:aan.

Tervalammen työlaitos. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ myöntää Tervalammen työlaitoksen apulaisjohtajalle oikeuden 4 huonetta ja keittiön käsittävään virka-asuntoon, yövartijalle oikeuden yhden huoneen ja keittiön käsittävään virka-asuntoon ja sikalan hoitajalle oikeuden kaksi huonetta ja keittiön käsittävään virka-asuntoon.

Tervalammen työlaitoksen johtokunnan päätettyä vahvistaa Tervalammen työlaitoksen viranhaltijain maksettavan korvauksen lampaiden vuotuisesta ruoasta 120 mk:ksi lammasta kohden kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ johtokunnalle huomauttaa, että tällaisten korvausten vahvistaminen kuuluu palkkalautakunnalle ja että asia niin ollen on alistettava palkkalauta kunnan ratkaistavaksi.

Alistettuaan tutkittavakseen Tervalammen työlaitoksen johtokunnan päätöksen virkapuhelimen asentamisesta autonkuljettaja M. Tammilehdon asuntoon kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾, ettei Tervalammen työlaitoksen autonkuljettajan asuntoon saada asentaa virkapuhelinta, mutta huomauttaa johtokunnalle, ettei kaupunginhallituksella ollut mitään sitä vastaan, että autonkuljettajan asuntoon asennetaan puhelin, mikäli autonkuljettaja itse suorittaa puhelimen asentamisesta aiheutuvat samoin kuin myös vuosineljännes-, puhelu- ym. maksut.

¹⁾ Khs 11 p. marrask. 2 449 §. — ²⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 187. — ³⁾ Khs 22 p. huhtik. 900 §. — ⁴⁾ S:n 21 p. lokak. 2 257 §. — ⁵⁾ S:n 1 p. heinäk. 1496 § ja 2 p. syysk. 1 842 §. — ⁶⁾ S:n 5 p. toukok. 1 052 §. — ⁷⁾ S:n 20 p. toukok. 1 149 §. — ⁸⁾ Khn jsto 7 p. heinäk. 5 670 §. — ⁹⁾ Khs 27 p. toukok. 1 217 §. — ¹⁰⁾ S:n 18 p. marrask. 2 491 §. — ¹¹⁾ S:n 5 p. helmik. 250 § ja 23 p. jouluk. 2 810 §.

Huoltotoimen toimitusjohtajan toimenpide, jolla Tervalammen työlaitoksen vanha kuorma-auto oli myyty 100 000 mk:n käteishinnasta, hyväksyttiin ¹⁾).

Yleisten töiden lautakuntaa päätettiin ²⁾ kehoittaa lähivuosien talousarvioehdotuksiaan laatiessaan harkitsemaan määrärahojen merkitsemistä pysyväisen kiviaineesta tehdyn hoidokkirakennuksen rakentamista varten Tervalammelle.

Tervalammen työlaitoksen ns. pikkunavetan muuttamista varten asuintarkoituksiin asetetun rakennustoimikunnan kokouspalkkiot, 20 000 mk, päätettiin ³⁾ suorittaa v:n 1947 talousarvion pääluokan Huoltotoimi luvun Tervalammen työlaitos ja maatala nimikkeeseen Maatilan menot määrärahasta Kustannukset.

Merkittiin tiedoksi sosiaaliministeriön myöntäneen kaupungille valtion osuuden eli puolet Tervalammen työlaitoksen entisen pikkunavetan muutostöistä aiheutuneista kustannuksista, yhteensä 594 382 mk ⁴⁾ sekä 555 652:50 mk:n ⁵⁾ suuruisen jäännöserän Tervalammen työlaitoksen erilaatuisista perustamiskustannuksista laskettavasta valtionavusta.

Huoltolautakunta oikeutettiin ⁶⁾ siirtämään viimeksi mainitusta 555 652:50 mk:n suuruisesta valtionavusta 108 246:42 mk talousarvion ulkopuoliselle tilille H. I. 35 sillä olevan tulojäämän peittämiseksi.

Uudenmaan työlaitos. Uudenmaan työlaitoksen liittohallituksen tarjottua kaupungille uusia hoitopaikkoja Uudenmaan työlaitoksessa kaupunginhallitus päätti ⁷⁾, ettei kaupunki lunasta itselleen mainittuja hoitopaikkoja.

Kaupungin varoista myönnettyt avustukset. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ myöntää käyttövaroistaan työttömyyden varalta Pelastusarmeijalle avustuksena kodittomien miesten lämmittelytuvan ylläpitämiseen kertomusvuoden kevättalven aikana 60 000 mk sekä kertomusvuoden syystalven aikana 60 000 mk sekä hyväksyä Pelastusarmeijan tilityksen mainittuun tarkoitukseen v:ksi 1947 ja kertomusvuoden kevättalveksi myönnettyjen avustusten käytöstä.

Oulunkylän vapaan huollon keskuksen kanslia- ym. menojen peittämiseen myönnettiin ⁹⁾ 20 000 mk:n suuruisen avustus kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Lahjoitusrahastojen korkovaroista myönnettyt avustukset. Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾, ettei A. Liljebadin kainojen köyhien lahjoitusrahastosta jaeta avustuksia kertomusvuonna.

Hemmet för kvinnliga kontorister och handelsbiträden i Helsingfors nimisen yhdistyksen ehdotus neljän 4 000 mk:n suuruisen tilapäisavustuksen jakamisesta A. Uhlénin avustusrahaston varoista yhdistyksen nimeämille henkilöille hyväksyttiin ¹¹⁾).

Työttömyys huolto

Työtuvat. Työtupien vaihtokassa päätettiin ¹²⁾ korottaa 15 000 mk:aan, mistä määrästä 5 000 mk tuli olemaan myymälän vaihtokassana.

Työttömien sijoittaminen varatöihin. Sen johdosta, että kaupungissa oli satamien sulkemisen johdosta alkanut ilmaantua työttömyyttä, kaupunginhallitus päätti ¹³⁾ kehoittaa työasiainlautakuntaa työttömyyskortiston kautta osoittamaan n. 100 naimatonta tai lapsetonta työntekijää halkotoimiston metsätöihin vähemmän kuin 100 km:n etäisyydessä kaupungista sekä n. 100 työttömyysehdot täyttävää työntekijää yleisten töiden lautakunnan esittämiin varatöihin, jotka yleisten töiden lautakunta harkintansa mukaan sai aloittaa ja jatkaa niitä enintään huhtikuun loppuun. Samalla päätettiin, että näiden töiden rahoittamiseen oli lautakunnan esitettävästä anomuksesta aikanaan myönnettävä tarpeellinen määräraha kaupunginhallituksen käyttövaroista työttömyyden varalta.

Helsingin ammatillisen paikallisjärjestön viitattua työmarkkinatilanteen huomattavaan kiristymiseen, minkä johdosta työttömyyden voitiin odottaa lisääntyvän talvikautena 1948/49, kaupunginhallitus päätti ¹⁴⁾ kehoittaa työasiainlautakuntaa, mikäli työttömyyttä ilmenee, osoittamaan työttömyyskortistonsa kautta tarpeellisen määrän naimattomia tai lapsettomia työntekijöitä kiinteistötoimiston ja muihin metsätöihin vähemmän kuin 100 km:n etäisyydessä kaupungista. Samalla kaupunginhallitus päätti, että työttö-

¹⁾ Khs 8 p. huhtik. 781 §. — ²⁾ S:n 28 p. lokak. 2 303 §. — ³⁾ Khn jsto 11 p. helmik. 5 140 §. — ⁴⁾ Khs 12 p. elok. 1 725 §. — ⁵⁾ S:n 9 p. syysk. 1 933 §. — ⁶⁾ S:n 28 p. lokak. 2 308 §. — ⁷⁾ S:n 23 p. jouluk. 2 805 §. — ⁸⁾ S:n 12 p. helmik. 350 § ja 1 p. heinäk. 1 505 §; ks. v:n 1947 kert I osan s. 161. — ⁹⁾ Khs 11 p. maalisk. 577 §. — ¹⁰⁾ S:n 9 p. syysk. 1 937 §. — ¹¹⁾ S:n 29 p. huhtik. 960 §. — ¹²⁾ Khn jsto 19 p. toukok. 5 482 §. — ¹³⁾ Khs 19 p. helmik. 395 §. — ¹⁴⁾ S:n 2 p. jouluk. 2 628 §.

myystilanteen sitä vaatiessa ryhdytään toimenpiteisiin yleisten töiden lautakunnan ja satamalautakunnan osoittamien varatöiden järjestämiseen.

Viljelyspalstatoiminta. Kaupunginhallituksen v:n 1947 käyttövaroista työttömyyden varalta myönnettiin ¹⁾ 268 236 mk viljelyspalstatoiminnasta v. 1947 aiheutuneiden kustannusten peittämiseen.

Viljelyspalstatoimintaan oli v. 1934 ryhdytty pulavuosina esiintyneen työttömyyden ja köyhäinhoidon avustusta nauttivien poikkeuksellisen suuren lukumäärän vuoksi. Kun näitä syitä ei nyttemmin enää ollut ja kun kaupungilla nykyisin oli riittävästi vuokratavia viljelyspalstoja, viljelyspalstatoimikunta oli ehdottanut, että viljelyspalstatoiminta lopetettaisiin. Kaupunginhallitus päätti ²⁾, että viljelyspalstatoiminta toistaiseksi lopetetaan. Samalla kaupunginhallitus päätti kehoittaa kiinteistölautakuntaa vuokraamaan huoltolautakunnan suosittelimille henkilöille viljelyspalstoja, joiden vuokrat huoltolautakunta suorittaa kiinteistölautakunnalle.

Viljelyspalstatoimikunnalta päätettiin ³⁾ periä 4 145 mk korvauksena sille vuokratuista ja palauttamatta jääneistä työkaluista.

Viljelyspalstatoimikunnalta palauttamatta jääneitä työkaluja koskevan rakennustoimikunnan laskun maksamiseen myönnettiin ⁴⁾ 8 561:50 mk kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Lastensuojelu

Lastensuojeluvirasto. Lastensuojeluvirastoon päätettiin ⁵⁾ sallia palkata kertomusvuodeksi tilapäinen toimistoapulainen ja puolityöpäivin työskentelevä kodissakävijä.

Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ antaa lastensuojeluvirastossa suoritettavat muutostyöt rakennustoimiston tehtäväksi ja myöntää tarkoitusta varten rakennustoimiston käytettäväksi 274 500 mk yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan, niitä ylittäen.

Kassalippaan anastaminen. Merkittiin ⁷⁾ tiedoksi lastensuojelulautakunnan ilmoitus, että lastensuojeluviraston äitiys- ja perhelisätoimiston toimistonhoitajan sairaslomalla olon aikana hänen virkahuoneensa kirjoitusöydän laatikosta oli kadonnut kassalipas, jossa oli äitiys- ja perhelisäavustuksiin käytettäviä rahavaroja sekä kuitattuja kuitteja sekä ettei anastettua omaisuutta ollut poliisin toimesta saatu takaisin.

Lastensuojelulaitoksissa suoritettun pesun hinta. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾, että kertomusvuoden toukokuun 1 p:stä lukien peritään lastensuojelulautakunnan alaisissa lastenhuoltolaitoksissa laitoksen puolesta suoritettua henkilökunnan vaatteiden pesusta, johon ei sisälly työvaatteet, kuten työesiliinat ja suojarahat, mankeloituna 30 mk sekä mikäli siihen liittyy myös silitys 35 mk kilolta, lukuunottamatta palkattomia harjoittelijoita, jotka vaavat täysihoitoonsa kuuluvan maksuttoman pesun.

Petasen tilan myyntitarjous. Merkittiin ⁹⁾ tiedoksi kiinteistölautakunnan ilmoitus, että Espoon pitäjän Kvarnbyn kylässä sijaitseva Petas niminen tila, jota oli tarjottu kaupungille ostettavaksi lastenkodin perustamista varten, oli myyty Kauniaisten kauppialle, joten tarjous kaupunkiin nähden oli rauennut.

Lastenkodit. Sofianlehdon pikkulastenkotiin sallittiin ¹⁰⁾ palkata lastenhuoltolaitosten tilapäisen työvoiman määrärahasta yksi sairaanhoitajatar ja 6 lastenhoitajaa.

Lastensuojelulautakunnan toimenpide, jolla Sofianlehdon pikkulastenkodissa elokuussa puhjennun hinkuyskäepidemian vuoksi vastaanottokotiin järjestetylle tilapäiselle vastaanotto-osastolle oli palkattu tilapäinen siivooja ja Reijolan lastenkodin eristysosastolle kulkutautisairaalaista siirrettyjen eristyspotilaiden valvontaa varten tilapäinen apu-tyttö, hyväksyttiin ¹¹⁾ ja oikeutettiin lastensuojelulautakunta tarkoitusta varten ylittämään lastenhuoltolaitosten tilapäisen työvoiman määrärahaa enintään 21 732 mk.

Lisäpaikkojen järjestämiseksi Sofianlehdon pikkulastenkotiin lastensuojelulautakunta oikeutettiin ¹²⁾ lastenhuoltolaitosten kaluston hankintamäärärahaa ylittäen hankkimaan Sofianlehdon pikkulastenkotiin 15 lastensänkyä vuodevaatteineen.

Rakennustoimistoa päätettiin ¹²⁾ kehoittaa hankkimaan ja asentamaan Sofianlehdon pikkulastenkodin III kerroksen leikkisaliin kaksi käsienpesuallasta käyttäen talousarvion

¹⁾ Khs 26 p. helmik. 457 §. — ²⁾ S:n 22 p. huhtik. 915 §. — ³⁾ Khn jsto 22 p. syysk. 5 923 §. — ⁴⁾ S:n 10 p. marrask. 6 121 §. — ⁵⁾ Khs 19 p. helmik. 394 § ja 20 p. elok. 1 762 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. lokak. 2 259 §. — ⁷⁾ S:n 30 p. jouluk. 2 853 §. — ⁸⁾ S:n 29 p. huhtik. 957 §. — ⁹⁾ S:n 14 p. lokak. 2 186 §. — ¹⁰⁾ S:n 8 p. heinäk. 1 561 §. — ¹¹⁾ S:n 4 p. marrask. 2 383 §. — ¹²⁾ S:n 4 p. marrask. 2 385 §.

pääloukan Kiinteistöt lukuun Erinäisten hallintokuntain rakennusten korjaukset sisältyvää määrärahaa Lasten- ja koulukodit sekä vastaanotto- ja ammattioppilaskoti, sitä tarvittaessa ylittäen.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ periaatteessa hyväksyä yleisten töiden lautakunnan laadituttaman suunnitelman Sofianlehdon pikkulastenkodin laajentamisesta. Samalla kaupunginhallitus päätti antaa yleistön töiden lautakunnan tehtäväksi laadituttaa kiireellisesti uuden, laajennettavan Sofianlehdon pikkulastenkodin henkilökunnan asuntolan rakennuspiirustukset kustannusarvioineen.

Pesukoneiden hankkimisesta ja asentamisesta Reijolan lastenkotiin johtuneiden kustannusten peittämiseen myönnettiin ²⁾ 158 335:80 mk:n suuruinen lisämääräraha yleisten töiden pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista, niitä ylittäen.

Reijolan koulukoti oikeutettiin ³⁾ pitämään 10 000 mk:n suuruista käteiskassaa kuukausittain tehtävää tilitystä vastaan.

Malmin lastenkodin ompelijan ja pesijän huoneen kunnostamista varten myönnettiin ⁴⁾ 55 390 mk yleisten töiden lautakunnan pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ myöntää palkkalautakunnan myöhemmin määrittelemää korvausta vastaan luontoisetuina Nukarin lastenkodin johtajattarelle ja neljälle hoitajattarelle kullekin oikeuden yhden huoneen käsittävään virka-asuntoon vuodevaatteineen sekä lämpöineen ja valoineen sekä keittäjättärelle, keittiöapulaiselle ja kolmelle palvelijalle ruoan.

Nukarin lastenkotiin päätettiin ⁶⁾ sallia palkata kertomusvuodeksi tilapäinen hoitajatar-harjoittelija.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ antaa Nukarin lastenkodissa tarpeellisiksi havaittujen korjaus- ja muutostöiden suorittamisen rakennustoimiston tehtäväksi ja myöntää tarkoitusta varten rakennustoimiston käytettäväksi 451 000 mk yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroista, niitä ylittäen.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ antaa Nukarin lastenkodin alueen aitaamisen ja uuden kaivon rakentamisen rakennustoimiston tehtäväksi ja myöntää tarkoitusta varten 327 500 mk tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan kuuluvista käyttövaroistaan.

Merkittiin ⁹⁾ tiedoksi sosiaaliministeriön myöntäneen Nukarin lastenkodin perustamisesta vajaamielisten lasten kodiksi aiheutuvia menoja varten valtionapua yhteensä 2 929 751 mk.

Poikien eristyslaitos. Lastensuojelulautakunta oikeutettiin ¹⁰⁾ palkkaamaan poikien eristyslaitokseen avustava vahtimestari lastenhuoltolaitosten tilapäisen työvoiman määrärahasta kertomusvuoden toukokuun 1 p:n ja joulukuun 31 p:n väliseksi ajaksi ja määrättiin ¹¹⁾ hänen palkkaukseensa luontoisetuna kuulumaan huoneen ja keittiön virka-asunto Runeberginkadun talossa n:o 3.

Poikien eristyslaitoksen johtaja oikeutettiin ¹²⁾ aterioimaan laitoksessa 1 000 mk:n suuruista kuukaudessa suoritettavaa korvausta vastaan.

Poikien eristyslaitoksessa oli joulukuun 19 p:nä 1947 3 hoidokkia teljennyt itsensä erääseen kopeista ja sytyttänyt siellä tulipalon, jonka paikalle hälytetty palokunta ikkunan kautta sammutti. Palopäällystökoulun johtaja oli huomauttanut, että hänen saapuesaan palopaikalle, jolloin koppiin sulkeutuneiden poikien turvallisuus oli erittäin kyseenalainen, koska silloin ei vielä tiedetty, että pojat olivat itse sytyttäneet tulen vain ikkunan lähellä oleviin olkiin, olivat sekä palomestari että laitoksessa olevat viranhaltijat sitä mieltä, että kopin ovi olisi murrettava auki, kuten lopuksi tapahtuikin, mutta olisi tähän ollut hankittava lupa poissaolevalta laitoksen johtajalta. Tämän johdosta palopäällystökoulun johtaja ilmoitti käsityksensä, että riippumatta siitä, oliko oven aukimurtaminen kyseisessä tapauksessa poikien hengen pelastamiseksi välttämätöntä vai ei, on sellainen järjestely aivan ehdottomasti hylättävä, ettei paikalla oleva virkailija, olkoon hän missä virka-asenteessa tahansa, voi yksinään ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin tulipalon sattuessa. Rahatoimenjohtaja oli tämän johdosta huomauttanut, että jos oli tarpeellista murtaa kyseinen ovi auki, olisi palokunta saattanut sen tehdä keneltäkään lupaa kysymättä sekä

¹⁾ Khs 23 p. jouluk. 2 819 §. — ²⁾ S:n 23 p. syysk. 2 029 §. — ³⁾ Khn jsto 17 p. maalisk. 5 264 §. — ⁴⁾ Khs 22 p. heinäk. 1 601 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. marrask. 2 382 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. jouluk. 2 817 §. — ⁷⁾ S:n 11 p. marrask. 2 450 §. — ⁸⁾ S:n 20 p. elok. 1 760 §. — ⁹⁾ S:n 25 p. marrask. 2 579 §. — ¹⁰⁾ S:n 3 p. kesäk. 1 249 §. — ¹¹⁾ S:n 29 p. huhtik. 956 §. — ¹²⁾ S:n 26 p. elok. 1 808 §.

että lastensuojelulaitosten paloturvallisuus oli palolaitoksen valvonnan alainen ja oli lastensuojelulautakunta uudelleen korostanut alaistensa laitosten johtajille paloturvallisuuden tehostamista, joten asia ei hänen mielestään antanut aihetta enempään toimenpiteisiin. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ saattaa rahatoimenjohtajan käsityksen asiasta palolautakunnan tietoon.

Koulukodit. Lastensuojelulautakunta oikeutettiin ²⁾ suorittamaan lastenhuoltolaitosten tilapäisen työvoiman määrärahasta 58 290 mk Toivolan koulukodin III—IV kansakoululuokan rinnakkaisluokan perustamisesta aiheutuviin ylituntikorvauksiin kertomusvuonna.

Toivolan koulukodin sähköjohtojen uusimis- ja korjaustöitä varten myönnettiin ³⁾ v:n 1947 talousarvion pääluokkaan Yleiset työt sisällyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista 28 289 mk sekä kertomusvuoden vastaavista käyttövaroista 280 000 mk.

Toivolan koulukodin johtajan asunnossa sekä toimistohuoneessa ja keittiössä rakennustoimiston toimesta suoritettaviin muutostöihin myönnettiin 288 000 mk ⁴⁾ sekä koulukodin likaviemäriin korjaamiseen ja sähkömoottorin ostamiseen ja siirtämiseen 95 000 mk ⁵⁾ yleisten töiden pääluokkaan sisällyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista.

Toivolan koulukotiin tammikuun 9—10 p:n välisenä yönä tehtyä murtovarkautta, jolloin oli anastettu erilaisia pienempiä työkaluja yhteensä 2 250 mk:n arvosta, koskeva lastensuojelulautakunnan ilmoitus merkittiin ⁶⁾ tiedoksi.

Ryttylän koulukotiin päätettiin ⁷⁾ sallia palkata tilapäinen apulaislämmittäjä kertomusvuoden alusta lukien toistaiseksi.

Ryttylän koulukodin henkilökunnan yhdistys oli, huomauttaen, että Ryttylän koulukodissa olivat eräät työaikalain alaiset viranhaltijat joutuneet sunnuntaipäivinä suorittamaan valvontatehtäviä osastolla ilman että he olivat saaneet työaikalain 15 §:n edellyttämää viikkolepoa muuna viikon aikana, pyytänyt, että näille viranhaltijoille suoritettaisiin yksinkertainen päiväpalkka kultakin viikolta, jolloin viikkolepoa ei ole järjestetty. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ oikeuttaa lastensuojelulautakunnan suorittamaan Ryttylän koulukodin johtajan luettelemille 10 henkilölle yisinkertaisen päiväpalkan esityksessä mainituilta päiviltä. Samalla kaupunginhallitus päätti huomauttaa lastensuojelulautakunnalle, että viikkolepo oli ehdottomasti järjestettävä säännöllistä sunnuntaityötä tekeville.

Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ antaa vesijohtolaitoksen tehtäväksi Ryttylän koulukodin kaivon ja pumppulaitteen korjauksen sekä myöntää tarkoitukseen 200 000 mk yleisten töiden pääluokkaan kuuluvista käyttövaroistaan.

Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin ¹⁰⁾ 30 000 mk uusien hitsauslaitteiden ja niihin kuuluvien letkujen ja mittarien hankkimista varten Ryttylän koulukodin metalliverstaaseen sieltä v:n 1947 joulukuun 3—4 p:n välisenä yönä varastettujen vastaavien laitteiden tilalle.

Lastensuojelulautakunnan ilmoitukset Ryttylän koulukodin metalliverstaaseen v:n 1947 joulukuun 3—4 p:n ja kertomusvuoden helmikuun 8—9 p:n välisenä yönä tehdyistä murtovarkauksista merkittiin ¹¹⁾ tiedoksi.

Ryttylän koulukodin käteiskassa päätettiin ¹²⁾ korottaa 175 000 mk:sta 250 000 mk:aan. Samalla kaupunginhallitus päätti ilmoittaa lastensuojelulautakunnalle, että palkanmaksuja varten voidaan huoltovirastolta tilata palkkalistan osoittama loppusumma, joka palkkojen maksun tapahduttua viipymättä on tilitettävä huoltoviraston kassa- ja tili-toimistoon.

Lastensuojelulautakunta oikeutettiin ¹³⁾ myymään Toivoniemen koulukodin alueella sijaitseva ns. Tildun mökki mainitun koulukodin johtajattarelle H. Laaksoselle poissiirrettäväksi 10 000 mk:n hinnasta.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁴⁾ hyväksyä suunnitelman Toivoniemen koulukodin puhelinlinjan rakentamisesta Lylyisten-Paloniemen kautta Lohjan keskukseen.

Bengtsävin tila. Kiinteistötoimiston tonttiosaston apulaispäällikkö K. Pettinen, joka

¹⁾ Khs 26 p. helmik. 443 §. — ²⁾ S:n 30 p. syysk. 2 101 §. — ³⁾ S:n 12 p. helmik. 349 § ja 12 p. elok. 1 720 §. — ⁴⁾ S:n 22 p. heinäk. 1 602 §. — ⁵⁾ S:n 3 p. kesäk. 1 252 §. — ⁶⁾ S:n 12 p. helmik. 348 §. — ⁷⁾ S:n 23 p. jouluk. 2 816 §. — ⁸⁾ S:n 3 p. kesäk. 1 248 §. — ⁹⁾ S:n 8 p. huhtik. 780 §. — ¹⁰⁾ S:n 18 p. maalisk. 639 §. — ¹¹⁾ S:n 8 p. tammik. 18 § ja 18 p. maalisk. 640 §. — ¹²⁾ Khn jsto 1 p. jouluk. 6 221 §. — ¹³⁾ S:n 21 p. huhtik. 5 383 §. — ¹⁴⁾ Khs 12 p. elok. 1 716 §.

edusti kaupunkia kaupungin omistamia Bromarvin pitäjän Bengtsårin kylään kuuluvia Norrgårdin ja Södergårdin tiloja koskevassa, maanhankintalain 85 §:ssä tarkoitetun arvioimistoimituksen alkukokouksessa, oli saattanut kaupunginhallituksen tietoon, että kaupungille jääneiden tilusten pysyttämiseksi pakkolunastustoimenpiteiden ulkopuolella olisi kertomusvuoden kesänä ryhdyttävä toimenpiteisiin tilusten kunnan kohentamiseksi ja tehokkaaseen käyttöön saattamiseksi. Tämän johdosta lastensuojelulautakunta oli laatinut suunnitelman alueen tilapäistä käyttöä varten ja saadakseen tilan mahdollisimman tehokkaaseen käyttöön jo kertomusvuoden kesänä katsanut voitavansa luovuttaa erinäisiä osia alueesta nuorisotyölautakunnan sekä urheilu- ja retkeilylautakunnan käyttöön kesän aikana. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ antaa kiinteistötoimiston maatalousosaston tehtäväksi suorittaa viipymättä ojitustyöt ja syksyllä viljan korjuun jälkeen peruslannoitukset sekä metsätalousosaston tehtäväksi suorittaa ensi tilassa kaatopuiden kokoamisen ja laatia suunnitelman tarpeellisista metsänistutuksista. Edelleen kaupunginhallitus päätti oikeuttaa lastensuojelulautakunnan myymään tilan lahonneen tallirakennuksen enimmän tarjoavalle purettavaksi ja poiskuljetettavaksi.

Kaupunginhallitus päätti ²⁾ myöntää yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 390 000 mk yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi Bengtsårin koulurakennusten, kaivon, kotieläinrakennuksen ja kellarin kunnostamiseen.

7. Erinäisiä sosiaalisia tehtäviä koskevat asiat

Oikeusaputoimisto. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ pyytää Kaupunkiliiton hallitukselta kirjelmitse, että se ottaisi harkittavakseen kysymyksen kaupunkien oikeusaputoimiston vapaakirjeoikeudesta ja ryhtyisi asiassa tarpeellisiin toimenpiteisiin.

Työnvälitystoimisto. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ antaa rakennustoimiston tehtäväksi väliseinän rakentamisen työnvälitystoimiston merimiesosaston toimistohuoneeseen ja myöntää yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan rakennustoimiston käytettäväksi 30 000 mk.

Malmin-Tikkurilan ammatillinen paikallisjärjestö oli anonut, että Malmin-Tikkurilan alueelle järjestettäisiin työnvälitystoimisto. Yhdistys oli huomauttanut, että ennen alue-liitosta oli Malmilla työnvälitystoimisto ja sen käyttö oli verraten runsas, sekä että nykyisin työläisasutuksen lisääntyttä oli työnvälitystoimiston tarve vain kasvanut. Työnvälityslautakunta oli antamassaan lausunnossa ilmoittanut antaneensa työnvälitysviraston johtajalle tehtäväksi yksissä neuvoin lautakunnan puheenjohtajan kanssa seurata tilanteen kehitystä sekä tarpeen niin vaatiessa ryhtyä toimenpiteisiin soveliaan viranhaltijan sijoittamiseksi tilapäisesti Malmi-Tikkurilan alueella sijaitsevaan virastoon ottamaan työnvälitystoimiston puolesta määräaikoina vastaan työnhakijailmoituksia. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ merkitä lausunnon tiedoksi ja saattaa sen anojayhdistyksen tietoon.

Merkittiin ⁶⁾ tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön työvoima-asiainosaston ilmoitus, jonka mukaan ministeriö oli päättänyt myöntää Helsingin kaupungille korvausta sen työnvälitystoimiston yleisten osastojen menoista 40 % eli 1 274 922 mk, henkisen työn osaston menoista 50 % eli 1 046 792 mk, nuoriso-osaston menoista 50 % eli 1 338 049 mk, merimiesosaston menoista 50 % eli 376 738 mk, ravintolaosaston menoista 50 % eli 439 062 mk ja maatalousosaston menoista 75 % eli 364 739 mk, joten kaupunki tuli saamaan korvauksena työnvälitystoimiston menoista v:ltä 1947 yhteensä 4 840 302 mk.

Yleishyödyllisten tarkoitusten määrärahat

Yleishyödyllisten yritysten ja laitosten avustusmäärärahan jakaminen. Komitea, jonka kaupunginhallitus oli asettanut ⁷⁾ jakamaan menosääntöön merkittyä yleishyödyllisten yritysten ja laitosten avustusmäärärahaa, ilmoitti lähettämässään mietinnössä, että avustuksia oli hallituksen toimesta julkaistun kuulutuksen johdosta anottu 4 574 000 mk

¹⁾ Khs 17 p. kesäk. 1 394 §. — ²⁾ S:n 8 p. heinäk. 1 556 §. — ³⁾ S:n 30 p. syysk. 2 091 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. heinäk. 1 559 §. — ⁵⁾ S:n 9 p. jouluk. 2 713 §. — ⁶⁾ S:n 20 p. toukok. 1 148 §. — ⁷⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 131.